සුවෙන් පෙරට
e ඉගෙනුම් පියස
මිනුවන්ගොඩ

- ශ්‍රේණිය - 10
- විෂයය - ඉතිහාසය
- පාඩම - 08 - මහනුවර රාජධානිය (1 කොටස)

- සැකසුම - තමාලි පෙරේරා
  නියෝජ්‍ය විදුහල්පති
  මිනු/ බලබෝව කණිෂ්ඨ විද්‍යාලය

මහනුවර රාජධානිය
1 කොටස

➢ මහනුවර රාජධානිය හැදින්වූ වෙනත් නම්

- සෙංකඩගල නුවර
- උඩරට රාජධානිය
- කන්දෙ නුවර

➢ පිහිටීම

- ස්වභාවික රැකවරණයකින් යුක්තය
- ගිරි දුර්ග,ජල දුර්ග හා වන දුර්ගවලින් වටවී පිහිටා තිබුණි
- බලන, හුන්නස්ගිරිය වැනි දුර්ග මාර්ග නිසා මෙම ප්‍රදේශයට ඇතුළු වීම දුෂ්කර විය

ගිරි ශිඛරයෙන් වන වදුලෙන්	බාධකය
පර සතුරන්ට එරෙහිව ලැබ දුනි	සවිය
සුන්දර බවේ නිදසුන මහවැලි	නදිය
කඳුරට ලලන ගෙල පැළඳුව මුතු	හරය

➢ උඩරට රජ පරපුර

1.සේනා සම්මත වික්‍රමබාහු
2. ජයවීර බණ්ඩාර
3.කරලියද්දේ බණ්ඩාර
බෑණා - යමසිංහ බණ්ඩාර
දියණිය - කුසුමාසන දේවිය

- සීතාවක රාජසිංහ රජුගේ උඩරට ආක්‍රමණය
- කරලියද්දේ බණ්ඩාර දියණිය සහ බෑණා සමඟ පෘතුගීසින් වෙත පලා යාම

➢ බෞතීස්ම නාම

- යමසිංහ බණ්ඩාර - දොන් පිලිප්
- කුසුමාසන දේවිය - දෝනකතරිනා

- සීතාවක රාජසිංහ රජුට උඩරට ආක්‍රමණය සඳහා සහය ලබාදුන්නේ උඩරට ප්‍රභූවරයෙකු වූ වීරසුන්දර බණ්ඩාරය
- නමුත් පසුව සීතාවක රාජසිංහ රජු වීරසුන්දර බණ්ඩාර මරා දැමීය
- ඉන් කලකිරීමට පත් වීරසුන්දර බණ්ඩාරගේ පුත් කොනප්පු බණ්ඩාර පෘතුගීසීන් වෙත පලා ගියේය

- බෞතීස්ම නාමය
  කොනප්පු බණ්ඩාර - **දොන් ජුවන්**

- පෘතුගීසීන්ගේ අණ පරිදි කොනප්පු බණ්ඩාර විසින් යමසිංහ බණ්ඩාර උඩරට රජ කරවන ලදී .

- කෙටි කලකින් යමසිංහ බණ්ඩාර මිය ගිය බැවින් කොනප්පු බණ්ඩාර උඩරට රජකම ලබා ගත්තේය

පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා

(කොනප්පු බණ්ඩාර)

1592 - 1604

1592 – 1604

➢ පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජුට මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග

- නීත්‍යානුකූල රජ උරුමයක් නොවීම
- උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසි ග්‍රහණයෙන් බේරාගත යුතු වීම
- උඩරට රාජ්‍යය සීතාවක බලපෑමෙන් මුදවා ගත යුතු වීම
- පරිහානියට පත් බුදු සසුන නගා සිටුවිය යුතුවීම
- මහනුවර රාජධානියේ ආර්ථික කටයුතු දියුණු කළ යුතු වීම

❑ අභියෝග ජයගැනීම

➢ නීත්‍යානුකූල රජ උරුමය තහවුරු කරගැනීම

- ❖ උඩරට සැබෑ රජ උරුමකාරිය වූ කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගැනීමෙන් නීත්‍යානුකූල රජ උරුමය තහවුරු කරගැනීම
- ❖ කතෝලික ආගම අතහැර විමලධර්මසූරිය නම් බෞද්ධ නම ලබා ගැනීම
- ❖ මහනුවර දළදා මන්දිරයක් ඉදි කිරීම

❑ උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසි බලපෑමෙන් නිදහස් කර ගැනීම

- පෘතුගීසි ආක්‍රමණවලට සාර්ථකව මුහුණ දීම

  උදා: දන්තුරේ සටන

  බලන සටන

- සීතාවක රාජධානියේ බලපෑමෙන් උඩරට නිදහස් කර ගැනීම

- සිතාවක පළමුවන රාජසිංහ රජු සමඟ සටන් කර ඔහු පරාජය කිරීම

❑ පරිහානියට පත් බුදු සසුන නගාසිටුවීම

- බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදා භික්ෂූන් වැඩමවා උපසම්පදා විනය කර්මය යළි ආරම්භ කිරීම
- දෙල්ගමුව විහාරයේ කුරහන් ගලක සඟවා තිබූ දළදා වහන්සේ මහනුවරට වැඩමවා දළදා මන්දිරයක තැන්පත් කිරීම
- වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

❑මහනුවර රාජධානියේ ආර්ථික කටයුතු දියුණු කිරීම

- ගොවිතැන දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම
- කපු වගාව දියුණු කිරීමට අනුබල දීම
- කොත්මලේ හා වලපනේ ප්‍රදේශයේ යකඩ හා වානේ කර්මාන්තය දියුණු කිරීම
- උඩරට රාජධානිය ආශ්‍රිත වෙඩි ලුණු කර්මාන්තයේ දියුණුවට පියවර ගැනීම

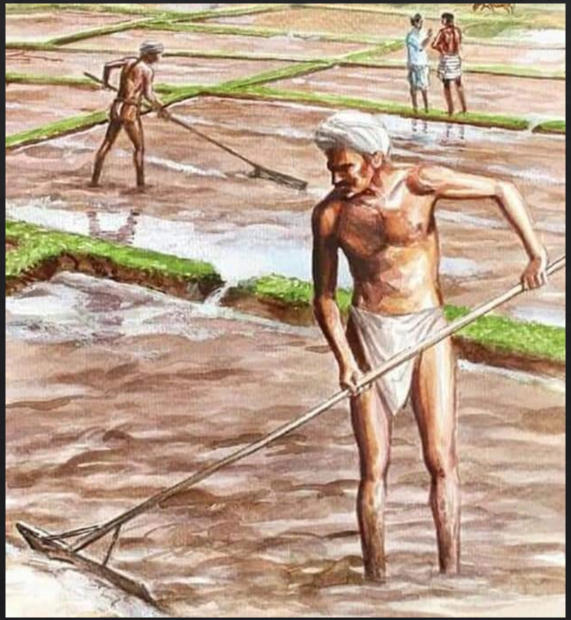

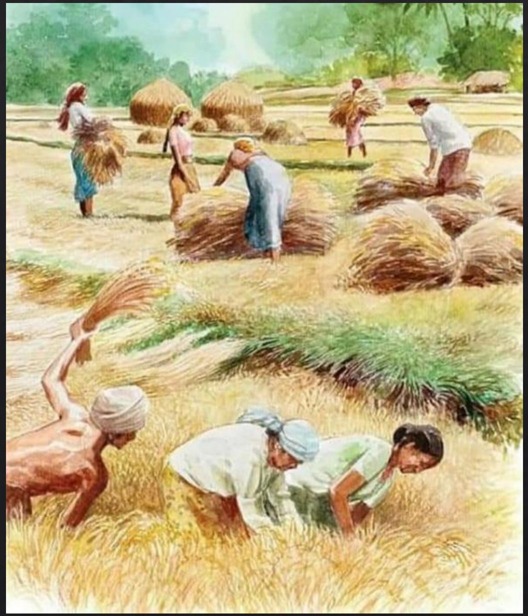

❖ සෙනරත් රජතුමා

- පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජුගේ ඥාති සහෝදරයෙකි
- රජ උරුමය තහවුරු කරගැනීම සඳහා කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගත්තේය
- මෙතුමාටද පෘතුගීසි තර්ජනවලට මුහුණ දීමට සිදුවිය

මෙතුමාගෙන් පසු බාල පුත් මහ අස්ථාන කුමරු රජ විය

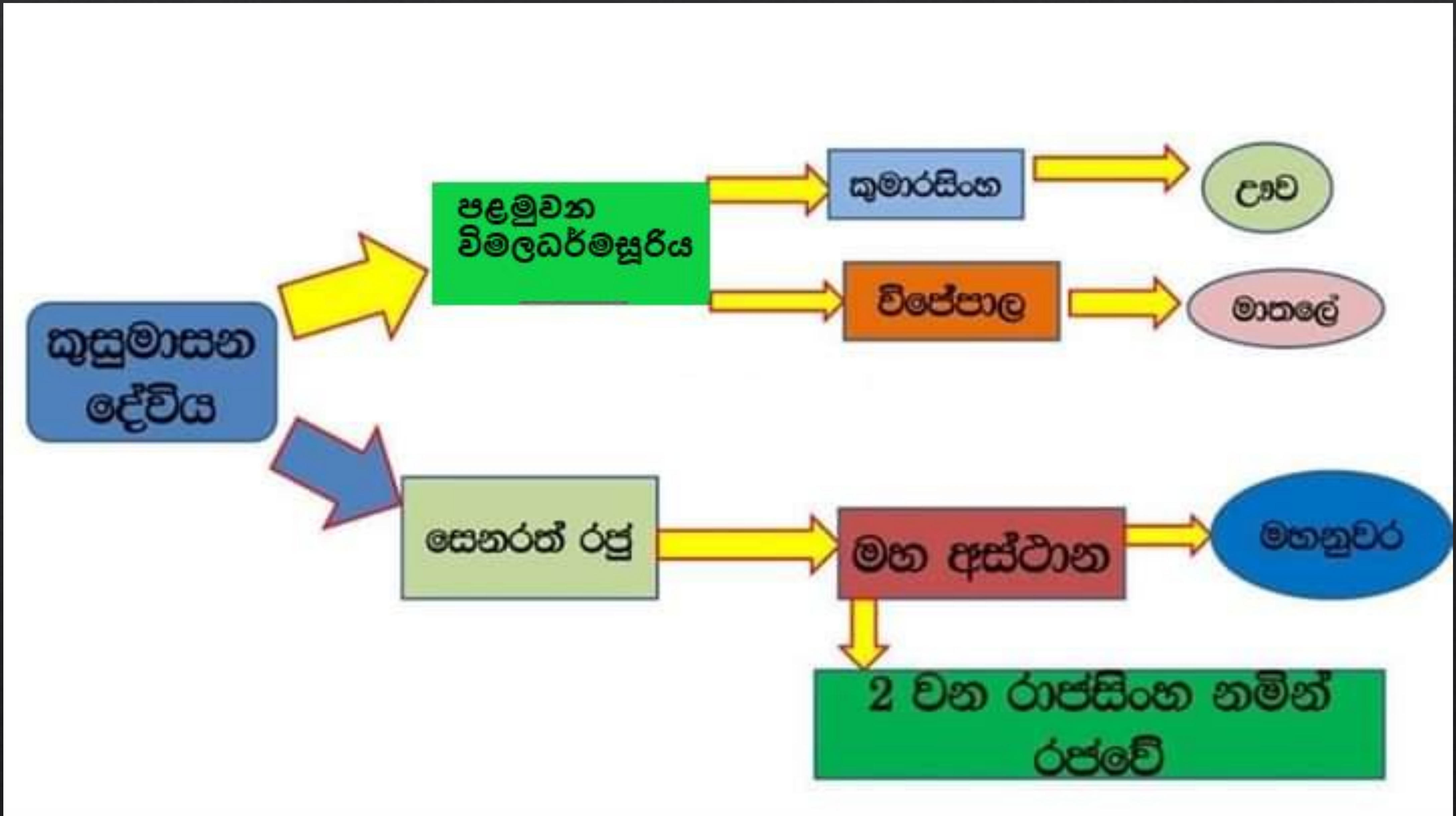
කුසුමාසන දේවිය
පළමුවන විමලධර්මසූරිය
කුමාරසිංහ
ඌව
විජේපාල
මාතලේ
සෙනරත් රජු
මහ අස්ථාන
මහනුවර
2 වන රාජසිංහ නමින් රජවේ

❖ දෙවන රාජසිංහ රජතුමා

(මහ අස්ථාන කුමරු)

1635 - 1687

❖ දෙවන රාජසිංහ රජතුමා ට මුහුණ දීමට සිදුවූ අභියෝග

- පෘතුගීසීන්ගෙන් උඩරටට එල්ල වන ප්‍රහාර මැඩ පැවැත්වීම
- පෘතුගීසින් මෙරටින් පලවා හැරීම
- උඩරට රදළ ප්‍රධානීන්ගෙන් එල්ල වූ තර්ජන අවම කර ගැනීම
- ලන්දේසි බලපෑමෙන් උඩරට නිදහස් කර ගැනීම

මෙතුමා පෘතුගීසි ආක්‍රමණ දෙකකට සාර්ථකව මුහුණ දුන්නේය
උදා:**රන්දෙනිවෙල සටන**
ගන්නෝරුව සටන

1638 ගිවිසුම හරහා ලන්දේසීන්ගේ සහය ලබාගෙන පෘතුගීසීන් මෙරටින් පන්නා දැමීය

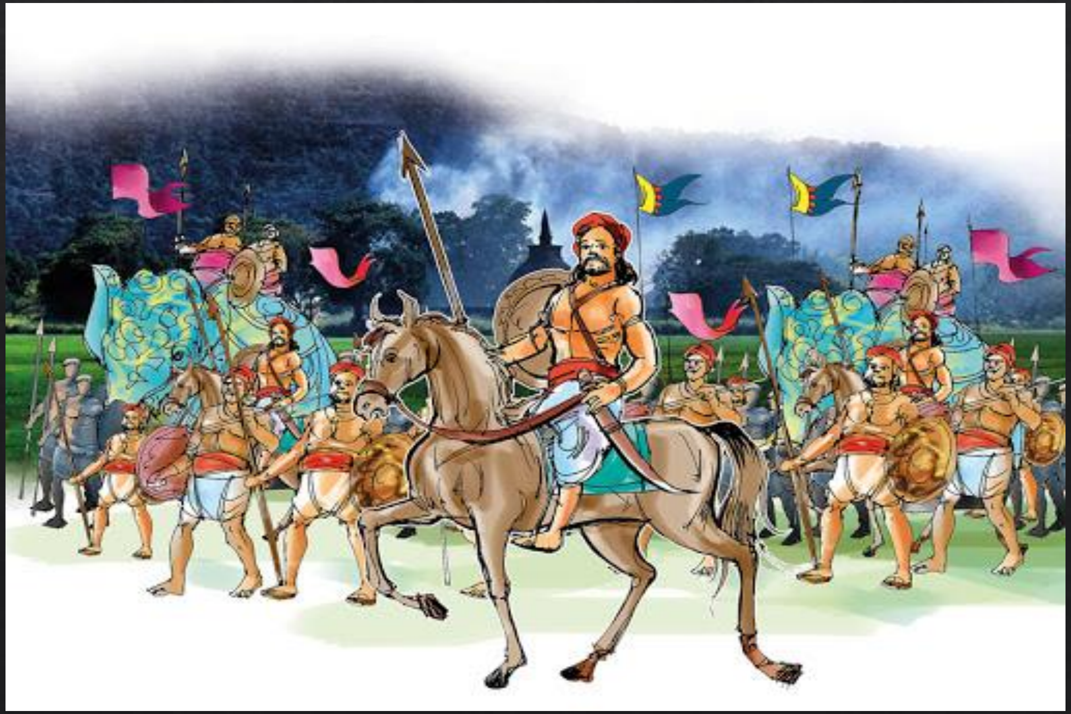

➢ දෙවැනි විමලධර්මසූරිය රජතුමා

- සාමකාමී පාලකයෙකි
- බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදා භික්ෂූන් වැඩම කරවා උපසම්පදා විනය කර්මය යළි ආරම්භ කළේය

➢ ශ්‍රී වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජතුමා (සිංහල රජ පරපුරේ අවසන් රජුය)

- නායක්කර් සිරිතට අනුව බිසවගේ සොහොයුරාට රජකම පැවරීය

❑ නායක්කර් රජ පෙළපත

1.ශ්‍රී විජය රාජසිංහ රජතුමා
2.කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා
3.රාජාධි රාජසිංහ රජතුමා
4.ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා

❖ ශ්‍රී විජය රාජසිංහ රජතුමා

- මෙතුමා දකුණු ඉන්දියානු කුමාරියක් සරණපාවා ගත්තේය
- නමුත් දරුවන් නොසිටි බැවින් රාජ්‍ය උරුමකරුවකු නොතබාම මිය ගියේය

❖ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා

- මෙකල බුදුසසුන බෙහෙවින් පරිහානියට පත්ව තිබුණි
- එනිසා රජතුමා වැලිවිට සරණංකර හිමියන්ගේ උපදෙස් පරිදි රට පුරා බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කළේය

➢ ඒ සඳහා ගත් පියවර

- සියම් දේශයට දූතයන් යවා උපාලි හිමියන් ප්‍රමුඛ භික්ෂූන් මෙරටට වැඩමවා යළි උපසම්පදාව පිහිටුවීම
- (එමඟින් වර්තමාන සියම් නිකාය ආරම්භ විය)
- උඩරට හා පහතරට ප්‍රදේශවල වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම
- වැලිවිට සරණංකර හිමියන්ට සංඝරාජ තනතුර පිරිනැමීම

❖ රාජාධි රාජසිංහ රජතුමා

- මෙකල එනම් ක්‍රි.ව.1796 දී ඉංග්‍රීසින් ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ අල්ලා ගත්හ

❖ ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා

- මෙතුමා රාජ්‍යත්වයට පත් වූයේ පිළිමතලව්වේ මහ අධිකාරම්ගේ අභිමතය පරිදිය
- රාජ්‍යත්වයට ප්‍රථම මෙතුමා කන්නසාමි නම් විය
- මෙම රජු නායක්කර් ඥාතීන්ගේ බසට අවනත වීම නිසා රදළ පිරිස් හා රජු අතර සබඳතාව බිඳ වැටුණි
- ඉංග්‍රීසීන් මෙම රජුගේ කාලයේ දී දෙවතාවක් උඩරට ආක්‍රමණය කළහ (1803, 1815)
- 1803 දී උඩරැටියන්ගේ සහායෙන් ඉංග්‍රීසි හමුදාව පරාජය කිරීමට රජු සමත් විය
- නමුත් රජුගේ අමානුෂික ක්‍රියා කලාපයන් නිසා පසුව රජුට ජනතා පක්ෂපාතීත්වය අහිමි විය
- උපක්‍රමශීලීව කටයුතු කළ ඉංග්‍රීසින් 1815 දී රජු අත්අඩංගුවට ගනිමින් උඩරට රාජධානිය යටත් කර ගත්හ
- ඉන්පසුව ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු වෙල්ලෝරයට පිටුවහල් කරන ලදී

➢ උඩරට රජවරු

- සේනා සම්මත වික්‍රමබාහු
- ජයවීර බණ්ඩාර
- කරලියද්දේ බණ්ඩාර
- යමසිංහ බණ්ඩාර
- පළමුවන විමලධර්මසූරිය (කොනප්පු බණ්ඩාර)
- සෙනරත්
- දෙවන රාජසිංහ (මහා අස්ථාන කුමාරයා)
- දෙවන විමලධර්මසූරිය
- ශ්‍රී වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ
- ශ්‍රී විජය රාජසිංහ
- කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ
- රාජාධි රාජසිංහ
- ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ

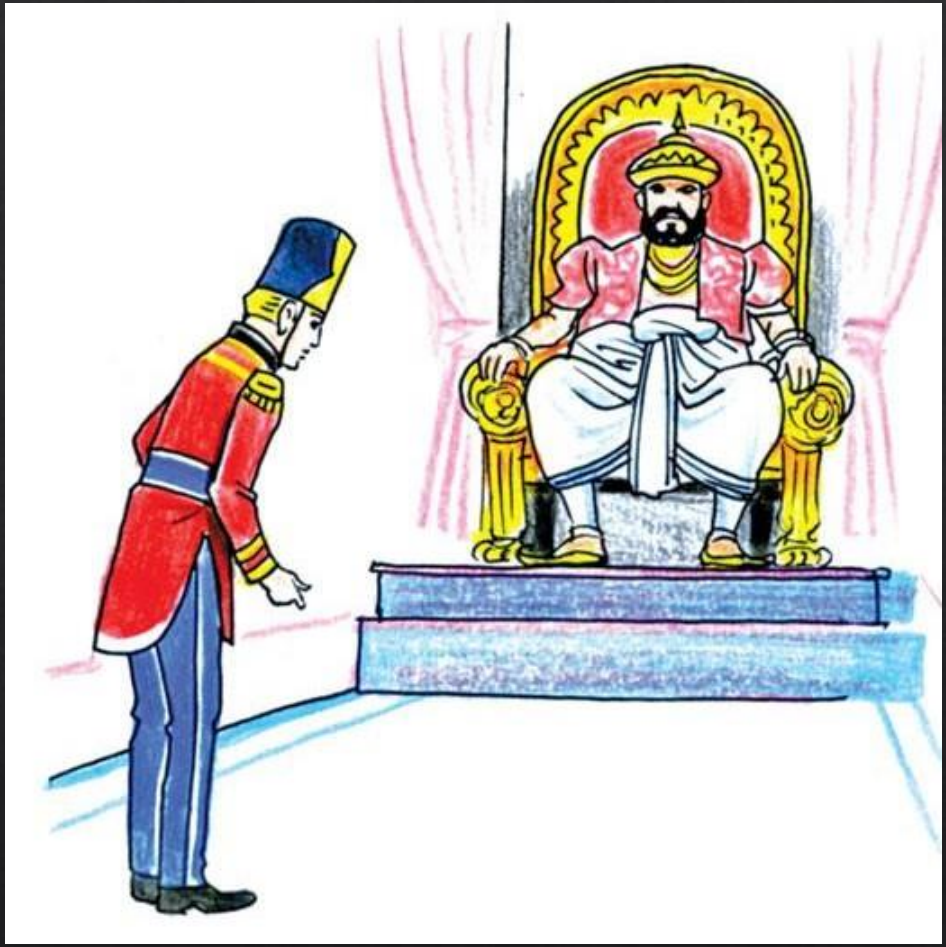

ස්තුතියි!

තමාලි පෙරේරා